

Zadeva C-599/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

13. november 2020

Predložitveno sodišče:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litva)

Datum predložitvene odločbe:

3. november 2020

Pritožnica:

UAB „Baltic Master“

Nasprotna stranka:

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

---

Predmet postopka v glavni stvari

Določitev carinske vrednosti uvoženega blaga. Opredelitev kupca in prodajalca kot povezanih oseb.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga določb Uredbe Sveta št. 2913/92 in Uredbe Komisije št. 2454/93; člen 267, tretji odstavek, PDEU.

Predloženi vprašanji

1. Ali je treba člen 29(1)(d) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti ter člen 143(1)(b), (e) ali (f) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti razlagati tako, da se šteje, da sta kupec in prodajalec povezani osebi v primerih, v katerih tako kot v obravnavani zadevi ne obstajajo dokumenti (uradni podatki), ki bi dokazovali, da nastopata kot družbenika ali da obstaja nadzor enega nad drugim, okoliščine sklenitve poslov pa na podlagi objektivnih dokazov niso značilne za izvajanje gospodarskih dejavnosti v običajnih pogojih, ampak za primere, v katerih (1) obstajajo še posebej tesni poslovni odnosi, ki temeljijo na visoki stopnji medsebojnega zaupanja med strankama posla, ali pa (2) ena stranka posla nadzira drugo ali pa obe nadzira tretja oseba?

2. Ali je treba člen 31(1) Uredbe (EGS) št. 2913/92 razlagati tako, da je z njim prepovedana določitev carinske vrednosti na podlagi informacij iz nacionalne zbirke podatkov, ki se nanašajo na eno samo carinsko vrednost blaga, ki ima isto poreklo in kateremu je, čeprav ne gre za podobno blago v smislu člena 142(1)(d) Uredbe št. 2454/93, pripisana ista oznaka TARIC?

Navedene določbe prava Unije

Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307, v nadaljevanju: Carinski zakonik Skupnosti): členi 29(1)(d), 30(2)(b) in 31.

Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3, v nadaljevanju: Uredba št. 2454/93): členi 142(1)(d), 143(1)(b), (e), in (f) ter 151(3) in Priloga 23.

Uredba Komisije (ES) št. 1031/2008 z dne 19. septembra 2008 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL 2008, L 291, str. 1, in popravek v UL 2009, L 179, str. 68).

Uredba Komisije (ES) št. 948/2009 z dne 30. septembra 2009 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL 2009, L 287, str. 1, in popravek v UL 2010, L 149, str. 27).

Navedene določbe nacionalnega prava

Pravila za uporabo Uredbe št. 2913/92 in Uredbe št. 2454/93 v Republiki Litvi, odobrena z uredbo vlade Republike Litve št. 1332 z dne 27. oktobra 2004 (v nadaljevanju: pravila, odobrena z uredbo št. 1332):

Točka 12

„Carinski organi pri uporabi metod za določitev carinske vrednosti glede na transakcijsko vrednost enakega ali podobnega blaga in člena 31 Carinskega zakonika Skupnosti uporabijo podatke o carinski vrednosti blaga, zbrane v podatkovni zbirki za vrednotenje blaga za carinske namene, ki jo vodi carinski oddelek. Postopek za izbiro podatkov iz te zbirke podatkov, uporabo teh podatkov in izdajo odločbe o določitvi carinske vrednosti blaga v skladu s podatki, zbranimi v konkretni zbirki podatkov, določi generalni direktor carinskega oddelka.“

Pravila o nadzoru carinskega vrednotenja uvoženega blaga, odobrena s sklepom št. 1B-431 z dne 28. aprila 2004 direktorja carinskega oddelka pri ministrstvu za finance Republike Litve (v nadaljevanju: pravila carinskega oddelka):

Točka 7

„Carinik uporabi zbirko podatkov za carinsko vrednotenje blaga za carinske namene, ki mora biti vzpostavljena v skladu s postopkom, ki ga določi carinski oddelek, za te namene: 7.1. za primerjavo carinske vrednosti blaga, ki se uvažata, in carinske vrednosti prej uvoženega blaga ter za preverjanje pravilnosti carinske vrednosti blaga; 7.2. za izbiro informacij o vrednosti in cenah blaga za uporabo drugih metod carinskega vrednotenja ali za izračun kakršne koli dodatne garancije ali zavarovanja.“

Točka 24

„Če je sprejeta odločitev iz točke 20.4 pravil [carinskega oddelka] (da se uporabi metoda za določitev carinske vrednosti blaga glede na transakcijsko vrednost enakega ali podobnega blaga), je treba nujno ravnati v skladu s členom 150. Če pri carinjenju ni mogoče ravnati v skladu z zahtevami iz člena 150 določb za izvajanje carinskega zakonika Skupnosti, se carinska vrednost blaga določi v skladu s členom 31 Carinskega zakonika Skupnosti (metoda 6). Pri določitvi carinske vrednosti blaga z metodo 6 je cena, ki se uporabi za blago, podobna ceni enakega ali podobnega blaga; vendar je dovoljena prožnejša uporaba zahtev, določenih za te metode (tako bi bilo mogoče, na primer, zahtevo „90 dni“ uporabiti prožneje, blago je lahko izdelano tudi v drugi državi, kot je država, iz katere izhaja blago, za katero se določa carinska vrednost, uporabiti je mogoče ceno države izvoza, itd.)“.

Kratek opis dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Pritožnica je med letoma 2009 in 2012 uvozila v Litvo različne količine blaga s poreklom iz Malezije, ki ga je kupila od družbe „Gus Group LLC“ (v nadaljevanju: prodajalec) in ki ga je v deklaracijah opisala kot „dele klimatskih naprav“ in prijavila pod enotno (TARIC) oznako blaga ter navedla skupno težo teh delov v kilogramih (v nadaljevanju: sporno blago). V teh deklaracijah je pritožnica navedla transakcijsko vrednost, kar pomeni, da je kot carinsko vrednost spornega blaga navedla ceno iz računov, ki so ji bili izdani.
- 2 Vilniaus teritorinė muitinė (regionalna carinska uprava v Vilni, v nadaljevanju: carinska uprava) je p več preverjanjih dejavnosti pritožnice v zvezi z uvozom tega blaga zavrnila uporabo transakcijske vrednosti, navedene v uvoznih deklaracijah. Carinska uprava je določila carinsko vrednost blaga v skladu s členom 31 Carinskega zakonika Skupnosti, pri čemer se je v ta namen sklicevala na podatke, ki so bili na voljo v carinskem informacijskem sistemu za določitev vrednosti blaga za carinske namene (v nadaljevanju: zbirka podatkov PREMI).
- 3 Carinska uprava je s tem, da je o zadevi odločila na ta način, med drugim štela, da je pritožnico in prodajalca za uporabo člena 29(1)(d) Carinskega zakonika Skupnosti treba šteti za povezani osebi in da carinske vrednosti spornega blaga ni mogoče določiti po nobeni od metod iz členov 29 in 30 tega zakonika.
- 4 Pritožnica je zoper poročilo carinske uprave vložila ugovor pri Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (carinski oddelek pri ministrstvu za finance Republike Litve, v nadaljevanju: oddelek). Oddelek je po preučitvi ugovora pritožnice z odločbo potrdil poročilo carinske uprave. Pritožnica je zoper to odločbo vložila pritožbo pri Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos vyriausybės (komisija za reševanje davčnih sporov pri vladi Republike Litve). Ta organ je potrdil izpodbijano odločbo oddelka.
- 5 Pritožnica je zoper tožbo komisije za reševanje davčnih sporov vložila tožbo pri Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni, Litva) in predlagala tudi, naj se Sodišču Evropske unije predloži predlog za sprejetje predhodne odločbe o razlagi nekaterih določb členov 29, 30 in 31 Carinskega zakonika Skupnosti ter člena 143 Uredbe št. 2454/93.
- 6 Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni) je tožbo pritožnice zavrnilo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče, Litva) je po preučitvi pritožbe pritožnice potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.
- 7 Po sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je razsodilo, da sodišča Republike Litve niso primerno obrazložila zavrnitve predložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe Sodišču Evropske unije in da so zato kršila člen 6(1) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (sodba z dne 16. aprila 2019, Baltic Master proti Litvi (pritožba št. 55092/16), točke od 40 do

43), je na podlagi obnove ponovno stekel postopek pri Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče, Litva).

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje prehodne odločbe

Prvo vprašanje za predhodno odločanje

- 8 V zvezi z ugotovitvijo, ali je bilo primerno, da se v obravnavani zadevi pri določitvi carinske vrednosti spornega blaga ni upoštevala transakcijska vrednost, se najprej poraja vprašanje, ali je mogoče pritožnico in prodajalca spornega blaga šteti za povezani osebi v smislu člena 29(1)(d) Carinskega zakonika Skupnosti.
- 9 Iz člena 29(1)(d) in 29(2)(a) Carinskega zakonika Skupnosti je razvidno, da je treba, kadar sta kupec in prodajalec povezana, upoštevati transakcijsko vrednost, če povezanost kupca in prodajalca ni vplivala na ceno.
- 10 V zvezi z opredelitvijo oseb kot „povezanih“ so v členu 143(1) Uredbe št. 2454/93, s katerim je bilo pojasnjeno besedilo člena 29(1)(d) Carinskega zakonika Skupnosti, taksativno naštetih primeri, v katerih se osebe štejejo za povezane.
- 11 V obravnavani zadevi ni dokumentacije, s katero bi bil neposredno dokazan obstoj kakršnega koli razmerja med prodajalcem in pritožnico v smislu člena 143(1) Uredbe št. 2454/93. Ni uradnih podatkov, na podlagi katerih bi bilo mogoče za ta subjekta šteti, da *pravno nastopata* kot družbenika v smislu člena 143(1)(b) Uredbe št. 2454/93, ali s katerimi bi bil potrjen obstoj kakršnih koli elementov neposrednega ali posrednega lastništva (nadzora) iz člena 143(1)(e) in (f) te uredbe.
- 12 Po drugi strani je bilo v obravnavani zadevi ugotovljeno, da (1) sta prodajalec in pritožnica povezana prek dolgoročnih trgovinskih poslov; (2) je bilo blago dobavljeno, ne da bi bile sklenjene kakršne koli prodajne pogodbe, v katerih bi bili določeni dobava, plačilo ali vračilo blaga in druge klavzule, ki so značilne za take posle; (3) je bilo blago dobavljeno brez predplačila, čeprav je pritožnica prodajalcu dolgovala precejšnje zneske iz predhodnih dobav; (4) ni bilo določb o izvrševanju ukrepov za zmanjšanje tveganja (predplačila, jamstva, garancije, zamudne obresti itd.), ki so značilni za običajno poslovanje, in to kljub zelo visoki vrednosti spornih poslov; (5) ni dokazov, iz katerih bi bilo razvidno, da je prodajalec v splošnem kakor koli nadzoroval plačilo ali izpolnitev drugih obveznosti; (6) je bilo v nekaj primerih ugotovljeno, da so osebe, zaposlene v družbi pritožnice, na podlagi pooblastila delovale za račun prodajalca in uporabljale njegov žig.
- 13 Po mnenju tega senata vse dejanske okoliščine pomenijo utemeljen razlog za sklep, da sta prodajalec in pritožnica v obravnavani zadevi še posebej tesno povezana, zaradi česar so bili posli teh oseb sklenjeni in izvršeni pod pogoji, ki

niso značilni za običajno poslovanje, pri tem pa ni drugih objektivnih okoliščin, s katerimi bi bilo mogoče upravičiti ekonomsko logiko takih poslov.

- 14 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so vzorci ravnanja gospodarskih subjektov, podobni tem v obravnavani zadevi, v splošnem značilni za primere, v katerih ena stranka posla nadzira drugo ali pa obe nadzira tretja oseba. Zato ta senat, čeprav ni uradnih dokazov o *de jure* obstoju takega nadzora, meni, da je zaradi okoliščin obravnavane zadeve prodajalca in pritožnico morda upravičeno šteti za *de facto* povezani osebi v smislu člena 29(1)(d) Carinskega zakonika Skupnosti ter člena 143(1)(e) in/ali (f) Uredbe št. 2454/93.
- 15 Carinska uprava je v postopku v glavni stvari prav tako ugotovila, da obstajajo razlogi za to, da se pritožnica in prodajalec opredelita kot povezani osebi v skladu s členom 143(1)(b) Uredbe št. 2454/93, torej kot da pravno nastopata kot družbenika.
- 16 Sodišče v sodni praksi ni razlagalo pojma oseb, ki pravno nastopajo kot družbeniki, vsebina te določbe pa temu senatu poraja nekatera vprašanja.
- 17 V skladu s splošnim razumevanjem pojma družbenikov je mogoče domnevati, da taka pravna oblika poslovanja združuje številne medsebojno neodvisne subjekte, ki pa niso pod nadzorom tretje osebe. Za to obliko pravnega razmerja sta med drugim značilna enotno delovanje tako združenih subjektov za gospodarsko korist (dobiček) ter sodelovanje pri naložbenih funkcijah in funkcijah operativnega upravljanja.
- 18 V obravnavani zadevi bi bilo mogoče šteti, da okoliščine poslov, sklenjenih med prodajalcem in pritožnico, kot so prikazane zgoraj – zlasti ob upoštevanju dolgoročnih medsebojnih poslovnih praks teh ekonomskih subjektov – dokazujejo še posebej tesne odnose, ki temeljijo na visoki stopnji zaupanja, ki ni značilno za običajno poslovanje. Te okoliščine kažejo na to, da je lahko poslovni odnos med prodajalcem in pritožnico *de facto* odnos med družbenikoma v smislu člena 143(1)(b) Uredbe št. 2454/93. Vendar ni jasno, ali je taka presoja upravičena, še zlasti ker je v besedilu te določbe, ki jo je treba razlagati ozko, jasno navedeno, da morata osebi „[...] pravno nastopati [...]“

Drugo vprašanje za predhodno odločanje

- 19 Carinska uprava je v obravnavani zadevi določila carinsko vrednost blaga, ki ga je uvozila pritožnica, na podlagi podatkov o transakcijah za blago nekega drugega uvoznika pod isto označbo (deli klimatskih naprav), uvrščeno pod isto oznako TARIC 8415 90 00 90 in z istim poreklom iz Malezije (in istim proizvajalcem), ter s transakcijsko vrednostjo 56,67 LTL/kg. To je bil edini primer izvoza iz Malezije pod isto oznako TARIC 8415 90 00 90, ki je bil zabeležen v zbirki podatkov PREMI v letu 2010. Carinska uprava je transakcijsko vrednost iz tega primera uporabila za vrednost blaga, ki ga je pritožnica prijavila v obdobju od leta 2009 do leta 2011.

- 20 V tej fazi postopka ta senat meni, da pritožnica ni dokazala, da se vrednost spornega blaga skoraj ne razlikuje od ene od vrednosti iz člena 29(2)(b) Carinskega zakonika Skupnosti. Carinska uprava je ugotovila, da za določitev vrednosti blaga, ki ga je uvozila pritožnica, ni mogoče uporabiti transakcijske vrednosti enakega ali podobnega blaga glede na državo porekla; povedano drugače, v zbirki podatkov PREMI ni informacij o poslih, ki bi izpolnjevali zahteve glede enakega in podobnega blaga, kot se razumeta v skladu z upoštevničnimi določbami Carinskega zakonika Skupnosti in Uredbe št. 2454/93. Prav tako vrednosti ni bilo mogoče določiti po deduktivni metodi vrednotenja, ker pritožnica ni predložila dokumentov in informacij, potrebnih za uporabo te metode. Vrednosti ni bilo mogoče izračunati niti po metodi izračunane vrednosti, ker carinska uprava v skladu s členom 153(1) Uredbe št. 2454/93 od osebe zunaj Skupnosti ne sme zahtevati, naj predloži podatke, potrebne za določitev te vrednosti. Povedano drugače, vrednosti blaga, ki ga je uvozila pritožnica, ni bilo mogoče določiti z dosledno uporabo členov 29 in 30 Carinskega zakonika Skupnosti. V takem primeru je bilo treba carinsko vrednost uvoženega blaga določiti v skladu z določbami člena 31(1), tretja alineja, Carinskega zakonika Skupnosti.
- 21 Zato je carinska uprava v skladu z zgoraj navedenimi pravili in točko 12 pravil, odobrenih z uredbo št. 1332, ter točkama 7 in 24 pravil carinskega oddelka sklenila, da je treba za carinsko vrednost blaga, ki ga je pritožnica uvozila in prijavila v obdobju od leta 2009 do leta 2011, šteti vrednost, določeno v edinem primeru izvoza blaga, prijavljenega pod isto oznako TARIC, iz Malezije v letu 2010. V obravnavani zadevi ni dokazov, ki bi kazali na to, da si je carinska uprava prizadevala pridobiti dodatne informacije, upoštevne za obravnavano zadevo, od pristojnih organov v drugih državah članicah.
- 22 Po mnenju tega senata določitev carinske vrednosti blaga na podlagi enega samega primera, ki je znan carinski upravi, sama po sebi ne pomeni razloga za dvom o pravilnosti in veljavnosti dobljenih rezultatov. Tak sklep je podprt tudi s členoma 150(3) in 151(3) Uredbe št. 2454/93, iz katerih vsebine je razvidno, da vrednost iz enega samega posla prodaje enakega (člen 150) ali podobnega (člen 151) blaga zadostuje za določitev carinske vrednosti uvoženega blaga.
- 23 Po drugi strani ta senat meni, da mora biti v tem pogledu poudarjen pomen *pravilne* uvrstitve blaga; zato je treba še posebej poudariti pomen pojmov enakega in podobnega blaga, kot sta opredeljena v členu 142(1)(c) in (d) Uredbe št. 2454/93.
- 24 V okoliščinah obravnavane zadeve je upošteven zgolj pojem podobnega blaga. V členu 142(1)(d) Uredbe št. 2454/93 je podobno blago opredeljeno kot blago, ki je bilo izdelano v isti državi in ima, čeprav v vseh pogledih ni enako, podobne lastnosti in podobno materialno sestavo, ki mu omogoča izpolnjevanje enakih funkcij in zamenljivost po trgovski plati. Nekateri od dejavnikov, ki jih je treba upoštevati pri določitvi, ali je blago podobno, so kakovost blaga, njegov sloves ter obstoj znamke, s katerimi so zavarovani blago in storitve.

- 25 Iz zbranih podatkov je mogoče razumno sklepati, da sta bila sporno blago in blago, s katerim je carinska uprava primerjala to sporno blago za določitev njegove carinske vrednosti, čeprav sta ju prijavila različna uvoznika pod isto oznako (deli klimatskih naprav), vseeno uvrščena pod isto oznako TARIC 8415 90 00 90 ter je bilo navedeno isto malezijsko poreklo (isti proizvajalec), vendar si eno in drugo blago nista bila podobna glede na elemente tega pojma, kot so določeni v členu 142(1)(d) Uredbe št. 2454/93.
- 26 Navesti je treba, da – v skladu z določbami uredb št. 1031/2008 in št. 948/2009, pojasnjevalnimi opombami k nomenklaturi harmoniziranega sistema poimenovanj in šifrskih oznak blaga (POHS 2007), splošnima praviloma 1 in 6 za razlago kombinirane nomenklature, naslovi poglavij in oddelkov ter številkami in podštevilkami – deli klimatskih naprav spadajo pod tarifno podštevilko 8415 90 KN. Vendar lahko ta tarifna podštevilka obsega zelo različne dele klimatskih sistemov, ki so namenjeni za različno uporabo in ki imajo očitno lahko različno vrednost.
- 27 Povedano drugače, iz okoliščin zadeve je razvidno, da je bila oznaka TARIC, katere namen je združiti podobno blago zaradi carinske uvrstitve, v obravnavani zadevi preveč splošna (abstraktna).